

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2020. év január hó 15. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t é t:

A szolgálatban köteleességszegés büntette miatt ... vádlott ellen indult büntetőügyben a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2019. szeptember 2. napján kihirdetett Kb.I.43/2019/15. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott katonai büntetést 1 (egy) évre a soron következő fizetési fokozatba előresorolásra előírt várakozási idő meghosszabbítása katonai mellékbüntetésre *enyhíti*.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2019. szeptember 2. napján kihirdetett Kb.I.43/2019/15. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő szolgálatban köteleességszegés büntetében, ezért 300 napi tétel, napi tételenként 1.000 Ft, összesen 300.000 Ft pénzbüntetésre, valamint lefokozásra ítélte. A pénzbüntetés megfizetésére 20 havi részletfizetést engedélyezett. A pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve az egyhavi részlet megfizetésének elmulasztása esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. Kötelezte a vádlottat 2.055 Ft bünygyi költség megfizetésére.

[2] A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három munkanap gondolkodási időt tartott fenn, majd tudomásul vette az ítéletet.

[3] A vádlott a tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy „minden ellen" fellebbez.

[4] A védő fellebbezést jelentett be a tényállás téves megállapítása miatt, eltérő tényállás megállapítása érdekében. Sérelmezte a bizonyítási indítvány elutasítását is. Fellebbezett továbbá enyhítés érdekében a pénzbüntetés mértékének csökkentése, és különösen a katonai büntetés mellőzése érdekében, illetve enyhébb katonai mellékbüntetés kiszabása érdekében.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.708/2019/3. számú átiratában arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a vádlottal szemben a lefokozás katonai büntetés helyett a Btk. 136. § (1) bekezdés b) pontja és 140. § (1a) bekezdése, valamint és (2) bekezdése szerinti fizetési fokozatban előresorolásra előírt várakozási idő meghosszabbítása katonai mellékbüntetést szabjon ki. Egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a vádlottal szemben a nevelő hatás katonai mellékbüntetés kiszabásával is elérhető. Indokolása szerint a vádlott a bűncselekmény elkövetése idején útleélkezelői gyakorlattal

nem rendelkezett, egyébként rendőri szolgálatát előjárói megelégedésére teljesítette, fegyelmi fenytése nincs, utóbb fegyelmi és büntetőeljárás nem is indult ellene.

[6] A védő a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezése részletes írásbeli indokolását. Fellebbezését a tényállás téves megállapítása miatt, eltérő tényállás és eltérő jogi minősítés megállapítása, valamint a kiszabott pénzbüntetés és lefokozás katonai büntetés miatt, a kiszabott büntetés mértékének enyhítése, de különösen a lefokozás katonai büntetés mellőzése, legfeljebb katonai mellékbüntetés alkalmazása érdekében tartotta fenn. A tényállás téves megállapítása körében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása a Be. 592. § (2) bekezdés c) és d) pontjai alapján részben megalapozatlan, ugyanis az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben ellentétes az iratok tartalmával, másrészt a katonai tanács a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett. Kifejtette azon álláspontját, hogy az ítélet részbeni megalapozatlansága a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerint az ügyiratok tartalma, valamint ténybeli következtetés útján kiküszöbölhető, a helyes tényállás megállapítható, melynek alapján a vádlott cselekményét a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző vétségnek kell minősíteni. Indítványozta mellőzni az elsőfokú ítéletben írt tényállásból a 2. oldal harmadik bekezdés utolsó mondatában található azon megállapítást, hogy a vádlottat a szolgálatból kivonták, mert ez ellentétes a rendelkezésre álló iratok tartalmával, ugyanis a vádlott az ellenőrzési idő után még további öt személy HERR rendszerben történő bedolgozását elvégezte. A védői álláspont szerint téves következtetésen alapszik az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a vádlott 312 személy adattári ellenőrzését, így a határforgalom ellenőrzési szabályzat szerinti ellenőrzését nem hajtotta végre. A védő utalt az elsőfokú tárgyaláson előadott perbeszédének tartalmára fenntartva véleményét, hogy a meglévő bizonyítékokból nem lehet az el nem végzett ellenőrzések számára kétséget kizáróan megállapítást tenni. Mindezekre figyelemmel a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontja szerinti megalapozatlansági ok kiküszöbölésével eltérő tényállás megállapítására tett indítványt, mely szerint a vádlott 114 fő személy adattári ellenőrzését hajtotta végre a HERR rendszerben, ugyanakkor megszegte a szolgálatának ellátására vonatkozó azon rendelkezést, mely szerint az általa elvégzett adattári ellenőrzésekről ún. statisztikai lapot kell vezetni. Ennek során valótlannul 426 főre vonatkozóan rögzített statisztikai adatot. A lefolytatott bizonyítási eljárás során nem lehetett kétséget kizáróan megállapítani azt, hogy a vádlott akár csak egyetlen, az ország területére belépni szándékozó személynek is elmulasztotta volna az adattári ellenőrzését.

A védő beadványában kifogásolta tanú 1 tanúkénti kihallgatásának elmaradását, mert álláspontja szerint ezen tanú személyes kihallgatása a vádlottra nézve terhelő tényállásbeli megállapítást cáfolhatna. Az enyhítésre irányuló fellebbezési indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy az abban az esetben is szükséges, ha eltérő tényállás megállapítására, valamint és enyhébb jogi minősítés megállapítására nem kerül sor. Jelentős enyhítő körülményként kell figyelembe venni, hogy a vádlott első alkalommal látott el olyan szolgálatot, amely miatt felelősségét megállapították továbbá, hogy a cselekményt követően szolgálat teljesítése kifogás alá nem esett, előjárói munkájával elégedettek. Nyomatékos enyhítő körülmény továbbá a vádlottnak a statisztikai lapok helytelen kitöltésével

kapcsolatban tett beismerő vallomására. Álláspontja szerint védenca a rendfokozat viselésére nem vált méltatlanná, ezért legfeljebb katonai mellékbüntetés alkalmazására, valamint a kiszabott pénzbüntetés mértékének enyhítésére tett indítványt.

[7] A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését az írásbeli indokolásban, valamint az elsőfokú bírósági tárgyaláson megtartott perbeszédében kifejtettekkel egyezően tartotta fenn.

[8] A vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában csatlakozott a védője által előadottakhoz és elmondta, hogy 2 éve az ország egész területén lát el szolgálati feladatokat, többek között a cselekménnyel érintett határátkelőhelyen útlevélezői szolgálatot is, előjárói elégedettek a munkavégzésével.

[9] A vádlott és védője által bejelentett fellebbezések alapján a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljeskörűen felülbírálta.

[10] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A bíróság az ügyben előkészítő ülést tartott, melyen a vádlott vallomást tett, majd annak tartalmára figyelemmel tárgyalást tűzött ki. Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság mindkét eljárási szakaszban megfelelő figyelmeztetéseket, kioktatásokat alkalmazott, az egyes bizonyítékokat megfelelő formában tette a bizonyítás anyagává. Az érdekeltek a katonai tanács eljárását nem kifogásolták, eljárási szabálysértésre nem hivatkoztak.

[11] Az eltérő tényállás megállapítása alapján a vádlott cselekményének eltérő minősítésére irányuló fellebbezések nem alaposak.

[12] Az elsőfokú katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett.

[13] A vádlott a tárgyaláson nem kívánt vallomást tenni, az előkészítő ülésen tett vallomását tartotta fenn. Az előkészítő ülésen tagadta a bűncselekménynek a vád szerinti elkövetését, védekezést terjesztett elő. Állítása szerint minden Magyarország területére belépni szándékozó személyt bedolgozott a HERR rendszerbe, tehát valóban 114 személy beléptetése történt meg, azonban a statisztikai lapot szabálytalanul 426 fővel töltötte ki, melyet utóbb pontosított volna a határregisztrációs rendszer adatai alapján.

[14] Nem tévedett a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor a tényállást a vádlott védekezésével szemben a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomásai, a tárgyaláson felolvasására került tanúvallomás, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, így különösen az ellenőrzésről készült előjárói jelentés, a statisztikai adatlap, valamint a HERR log fájlok alapján állapította meg.

tanú 2, tanú 5 és tanú 4 vádlottak vallomásaikban, de jelentéseikben is arról számoltak be, hogy a vádlott szolgálati tevékenységét figyelve derült ki számukra először az, hogy nem végzi szabályosan a feladatait. A vádlott sávján a járművek átengedése lényegesen gyorsabban haladt, jóval rövidebb ideig tartózkodott a fülkében az okmány ellenőrzésén, az adattári ellenőrzésekhez szükségesnél kevesebb időt töltött ott. A vádlott tevékenységének megfigyelése során keletkezett gyanút pedig az ellenőrzés, valamint a vádlott által kitöltött statisztikai lap és az általa a HERR rendszerbe bedolgozott adatok közötti eltérés igazolta. A hivatkozott tanúk, de tanú 5 tanú vallomása is megerősítette, hogy nincs lehetőség arra, hogy a vádlott a HERR rendszerbe bedolgozott adatokat visszanyerve utólag korigálja a statisztikai lap adatait, de a statisztikai lap vezetésének módja is cáfolja a vádlotti védekezést. A szolgálati okmányok nem támasztották alá vádlott azon védekezését, hogy a szolgálati ideje egy részében másik sávon dolgozott. Nem kétséges, hogy a vádlott teljes szolgálatát alatt a tanúk közvetlenül nem láthatták a vádlottnak a fülkében végzett tevékenységét, így az ő vallomásaik közvetett bizonyítékokul szolgálnak. Megállapítható azonban, hogy az ellenőrzés, majd az ezt követően a határregisztrációs rendszerből kinyert további közvetett bizonyítékok egymást kiegészítik, zárt logikai láncot alkotnak.

[15] Nem tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor a vádiratban írtakkal lényegében egyező történeti tényállást állapított meg. Nem fogadható el a védőnek az iratellenességre vonatkozó hivatkozása sem. Az a körülmény, hogy a vádlott az ellenőrzését követően még végzett néhány személy tekintetében adattári ellenőrzést nem cáfolja azt az ítéleti tényállásban írt megállapítást, hogy őt a szolgálatból kivonták. tanú 2 tárgyaláson történt kihallgatása során ez ugyan konkrétan nem merült fel, de a nyomozati szakban lefolytatott szembesítés jegyzőkönyve tartalmazza, hogy nem közvetlenül az ellenőrzést követően, hanem a rendszerben rögzített adatok megismerése után intézkedett a tanú 3. sz. tanú felé a vádlott szolgálatból történő leváltására. Mivel az elsőfokú ítéletben rögzített történeti tényállás a kivonás tényéhez időpontot nem társít, így az önmagában iratellenesnek nem tekinthető.

[16] A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott és védője fellebbezésükben új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak, továbbá az előzőekben kifejtettek szerint a védő által hivatkozott megalapozatlansági okok sem állnak fenn. Ellenkezőleg, az elsőfokú katonai tanács által rögzített tényállás megalapozott, mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdéseiben írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

[17] Így a vádlottnak és védőjének az eltérő tényállás megállapítására irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett. Ebből következően az eltérő jogi minősítés megállapítására irányuló fellebbezések sem alaposak.

[18] Nem tévedett a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor ... vádlott bűnösségét a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntetében megállapította.

[19] A kötelességszegés szolgálatban vétségét követi el, aki ór-, ügyeleti- vagy egyéb készenléti szolgálatban - az adott szolgálatra vonatkozó szolgálati intézkedés rendelkezéseit megszegve - elalszik, vagy a szolgálat ideje alatt szeszes italt, illetve kábítószer vagy kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyagot, vagy szert fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja, vagy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegi. A (2) bekezdés a) pontja szerint a cselekmény büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, ha az a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével jár. A vádlott a terhére rótt bűncselekményt az (1) bekezdés 4. fordulata szerinti elkövetési magatartással valósította meg, tehát a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegte. A katonai tanács a történeti tényállás utolsó bekezdésében felsorolta, hogy a vádlott magatartásával a szolgálatára vonatkozó mely szabályokat szegte meg. A felhívott rendelkezések a szolgálat ellátásához tartozó lényeges, annak alaprendeltetését érintő szabályok. Nem kétséges, hogy a vádlott által elkövetett bűncselekmény tekintetében a szolgálat alaprendeltetés szerinti feladatának sérelme a szolgálatra jelentős hátránnyal járhat, az különös fontossággal bír. A vádlott mulasztása ugyanis megteremti az ország területére, illetve a Schengeni övezetbe jogosulatlanul történő belépés lehetőségét.

[20] Az enyhítésre irányuló fellebbezések, valamint a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek az erre irányuló indítványa alapos.

[21] Az elsőfokú bíróság ítéletében felsorolta a büntetéskiszabási körülményeket, melyek közül az enyhítő körülmények szorulnak kiegészítésre azzal, hogy a vádlott nem rendelkezett kellő gyakorlattal az útlevel ellenőrzési feladatok ellátásában. A katonai tanács nem tévedett, amikor ... vádlottal szemben lehetőséget látott a szabadságvesztés büntetés helyett pénzbüntetés kiszabására. A pénzbüntetés alkalmazását azonban a Btk. 33. § (4) bekezdésében írt rendelkezés teszi lehetővé, és teljesen indokolatlan ebben a körben a Btk. 81. §-ára történő hivatkozás. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokolását ennyiben helyesbíti és a Btk. 33.§ (4) bekezdésének felhívása mellett mellőzi a Btk.81.§ -ra való utalást.

[22] A 300 napitétel pénzbüntetés arányos a vádlotti bűncselekmény tárgyi súlyával, míg az 1.000 Ft-os egy napi tétel összege igazodik a vagyoni, jövedelmi és személyi viszonyaihoz. A pénzbüntetés enyhítésére ezért a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget.

[23] Az ítélet tábla katonai tanácsának álláspontja szerint azonban az elsőfokú bíróság indokolatlanul szabott ki a vádlottal szemben lefokozás katonai büntetést. **...vádlott** mindössze harmadszor látott el útlevelkezelői szolgálatot, és csupán először belépő oldali sávon. Szolgálati jellemzése pozitív. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ilyen körülmények mellett a vádlottal

szemben nem indokolt a legsúlyosabb katonai büntetés alkalmazása, a büntetési célokat megfelelően szolgálja katonai mellékbüntetés kiszabása is.

[24] Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlottal szemben kiszabott katonai büntetést 1 évre a soron következő fizetési fokozatba előresorolásra előírt várakozási idő meghosszabbítása katonai mellékbüntetésre enyhítette, a Btk. 140. § (1a) bekezdés alkalmazásával.

[25] A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

[26] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

[27] Budapest, 2020. január 15.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. Dr. Belovai Henriette hb. százados sk.
előadó bíró bíró

[28] A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2020. január 15.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül:
I.E.